

[Nielsen-Mån.]

fastsætter Akkorderne, og undersøge, om de ikke er for rundelig fastsat.

Naar jeg fremdrager denne Sag, er det ikke, fordi jeg i nogen Maade vil øve Løntryk fra Landstingets Talerstol, men fordi det Hovedformaal, som Ministeren, Administrationen og Rigsdagen har med denne Lov, først og fremmest er, at faa Arbejdskraften flyttet derhen, hvor Værdierne skabes. Og nok er det nødvendigt, at vi faar Tankgravene jævnet, men jeg vil dog vove at paastaa, at hvis man derigennem skaber Mangel paa Arbejdskraft inden for Erhvervene, er det for dyr en Pris for dette Arbejdes Udførelse.

Jeg henleder altsaa den højtærede Ministers Opmærksomhed paa dette Forhold og beder Ministeren søge oplyst, om det kan være rigtigt.

I Lovforslaget er nu forsvundet et Udtryk, som vi har haft baade i denne Lovgivning og i en hel Række andre Love gennem Aarene, nemlig Udtrykket — frit oversat — „den paa Egnen gængse Løn“. Det er for saa vidt med Beklagelse, jeg ser Udtrykket forsvinde. Jeg har en, maaske instinktiv, Følelse af, at det betyder, at den frie Aftaleret mellem Parterne paa andre Omraader ogsaa forsvinder. Dog er jeg, alt taget i Betragtning, af den Opfattelse, at det er rigtigt, at dette Udtryk gaar ud baade af denne Lov og af andre tilsvarende Love. Begrebet er og har reelt altid været en Fiktion. Det er vanskeligt at definere, og jeg tror, at man paa forskellige Omraader lettere kan komme igennem med Administrationen, naar dette Begreb nu forsvinder og man falder tilbage paa de overenskomstmæssige Lønsatser. En Række Konfikter vil sikkert kunne undgaa, og jeg tror først og fremmest, at Administrationen af Arbejdsløshedsloven og Tilsynet med Arbejdsløshedskasserne, specielt i de Tilfælde, hvor der foreligger Arbejdsnægtelse, vil lettes meget, ligesom man betydeligt bedre kan komme Misbrug til Livs, naar dette Begreb forsvinder og man falder tilbage paa den overenskomstmæssige Løn.

Jeg vil dog meget stærkt pointere, at med overenskomstmæssig Løn forstaaes den mellem Parterne aftalte Løn. Det kan ikke være saadan, at man med Udtrykket den overenskomstmæssige Løn skal forstaa en af den ene af Parterne ensidig fastsat Betaling. Det vil vel først og fremmest være ved Administrationen af Arbejdsløshedsloven, at det har Betydning at faa dette fastslaaet. Jeg vil gerne bede den højtærede Minister bekræfte, at det ogsaa er

hans Opfattelse, at der ikke her kan være Tale om ensidig fastsatte Priskuranter, men at det er de mellem Parterne truffne Overenskomster, der skal gælde, og — i Mangel af saadanne — Løntariffer fastsat af det Udvalg, som der er Tale om i Loven.

Jeg finder mig foranlediget til at nævne, skønt det kun er en Biting, at der i Stk. 5 i § 5 er Tale om Vederlag for Kost og Logi. Jeg vil ikke stille Forslag om at ændre disse Satser, men jeg er tilbøjelig til at tro, at de er for knebent fastsat, naar der, hvor der ydes Vederlag for Kost og Logi, aldrig maa regnes med mere end 3 Kr. 50 Øre i alt og, hvis de to Ting er skilt, kun 1 Kr. for Logi og 2 Kr. 50 Øre for Kost. Det kan være, det i mange Tilfælde er tilstrækkeligt, men jeg vil alligevel stille mig tvivlende over for, om det er muligt at leje et Værelse for 30 Kr. om Maanedens, i alt Fald i Byerne. Jeg tror det ikke. De Priser, jeg har hørt, har ligget betydeligt derover. Med Hensyn til Kosten tror jeg ogsaa, at man er i Underkanten. Jeg tror ikke, at nogen af de Arbejdere, som kommer ud paa en fremmed Plads og skal have Kost i et Pensionat, tilnærmelsesvis kan faa god, sund og nærende Kost for 2 Kr. 50 Øre pr. Dag, og saa synes jeg heller ikke, det er rigtigt, at Arbejdsgiverne, der har Arbejderne i Kost, kun maa beregne sig et saadant Beløb. Jeg forstaaer vel, at Arbejderne for saa vidt kan være interesserede i at faa fastslaaet, at af den samlede Løn maa der ikke fradrages mere for Kost, men man skal øve Ret og Skel til begge Sider. Jeg ser ogsaa, at Ministeren er bemyndiget til at forhøje og nedsætte disse Satser, men jeg gaar ud fra, at naar de er indsat i Loven, er det, fordi man fra Administrationens Side har ment, at de var passende i Øjeblikket; jeg tror imidlertid ikke, de er rimelige. Det kunde i det hele se ud, som om Administrationen har en vis Tilbøjelighed til at fastsætte saadanne Satser baade i denne Lov og i andre Love saadan, at det offentlige har en vis Fordel derved. Jeg tænker her paa de Beløb, som en erhvervsdrivende maa benytte ved Opgivelse af den skattepligtige Indkomst, og det er faldet mig for Brystet, at Arbejdsgiveren i sin Opgivelse ikke maa fradrage et saa stort Beløb som det, den beskæftigede, Lønmodtageren, skal opgive som en Del af sin Indkomst. Jeg synes; der er noget, der halter her, og jeg synes ogsaa, at man i denne Lov har været lovlig karrig ved Fastsættelsen.

I § 6, hvor der er Tale om Henvisning af arbejdsledige, har man fastsat, at i første Række skal Forsørgere i Alderen fra 18 til